

Konsulentttjenester – Tilbudsforespørsel

Tittel: Totalberedskap på tvers av landegrenser - Kommuner og fylkeskommuner i grenseoverskridende samhandling for styrket beredskap og motstandskraft

Saksnr. 264024

TILBUDSINVITASJON

Innholdsfortegnelse

1.	Introduksjon	3
2.	Behovsbeskrivelse	4
2.1	Bakgrunn	4
2.2	Nærmere om behovet	5
2.3	Leveranser	6
3.	Kontraktsvilkår	7
3.1	Kontrakt	7
3.2	Økonomisk ramme:	7
4.	Regler for gjennomføring av konkurransen	7
4.1	Forhandlinger	7
4.2	Oppdatering av konkurransegrunnlaget	7
4.3	Tentativ tidsplan	8
5.	Krav til tilbyder	8
6.	Evaluering av tilbud	9
6.1	Tildelingskriterier	9
6.2	Vurdering av eventuelle avvik, forbehold og forutsetninger	9
7.	KS Krav til tilbudet	10
8.	Vedlegg	10

1. Introduksjon

KS ønsker å utrede hvilket potensial som ligger i å utvikle totalberedskap gjennom samarbeid på tvers av landegrensene, og ønsker tilbud på et FoU-prosjekt som skal svare ut følgende problemstillinger:

1. Hvordan kan kommuner/fylkeskommuner på norsk og svensk side utvikle et felles rammeverk for beredskap og krisehåndtering som sikrer effektiv samhandling ved grenseoverskridende hendelser? Herunder:
 - Kartlegge effekter, beste praksis og suksessfaktorer i eksisterende grensesamarbeid.
 - Identifisere juridiske, ressursmessige og organisatoriske hinder og handlingsrom som kan hemme eller fremme samarbeid om beredskap og sikkerhet.
 - Utarbeide anbefalinger for grenseoverskridende samarbeid på beredskap, potensielt innenfor det felles rammeverket som finnes i NATO artikkel III.
 - Følge og kartlegge erfaringer fra planlagte beredskapsøvelser: 1. kommuneøvelse i ARKO-regionen høsten 2026 (uke 39) og 2. stor samvirkeøvelse «Birkebeiner»/«Grenskraft» (17.-24. oktober). Øvelsene er aktuelle å benytte som evaluerings- og grunnlagsmateriale i øvelsesutviklingen/pilotering.
 - Basert på funn og erfaringer utvikle en samhandlingsmodell/-struktur for grenseoverskridende beredskapssamarbeid.
 - Pilotere samhandlingsmodell/-struktur for beredskap gjennom en eller flere pilotøvelser for grensekommuner. Pilotering skal gjøres i fellesskap med kommuner som er i gang med grenseoverskridende samarbeid, og øvelsen(e) skal ha relevans på både strategisk og operativt nivå i kommunene og i tjenestene.
 - Operasjonalisere hvordan kommunen som helhet, og brann- og redningstjeneste spesielt, kan bidra til å styrke beredskapsevne på tvers av landegrensene i situasjoner høyt i krisespekteret.
2. Hvilke potensielle gevinster vil et slikt utvidet samarbeid over grensen på beredskapsområdet gi for kommuner, fylkeskommuner, innbyggerne og andre beredskapsaktører, og hvilke forutsetninger og ressurser må på plass for å realisere gevinstene?

Prosjektet skal ha både strategisk og operativt perspektiv på beredskapsarbeidet underveis. Herunder spesielt se på hvordan kommunenes operative redningsressurs brann og redning kan bidra til å styrke kommunenes samlede beredskapsevne på tvers av landegrensene, spesielt i situasjoner høyt i krisespekteret.

2. Behovsbeskrivelse

2.1 Bakgrunn

Alle hendelser skjer i en kommune, og hendelser kjenner ikke kommunegrenser eller landegrenser. Grensekommuner står overfor mange felles utfordringer knyttet til sikkerhetssituasjon, ekstremvær, naturhendelser, pandemier, cyberangrep, kritisk infrastruktur og kriminalitet. Utfordringsbildet og behovet for samhandling deler kommunene/fylkeskommunene med andre beredskapsaktører som opererer på regionalt/lokalt nivå, slik som nødetatene, HV, næringslivet og andre som bidrar inn i totalforsvaret.

Dagens beredskapslovgivning er nasjonalt fundert og sektorisert, og det eksisterer betydelige juridiske og praktiske barrierer for felles beredskapsarbeid og ressursutnyttelse på tvers av landegrenser.

Beredskapsplaner er i stor grad nasjonalt orientert, noe som kan skape barrierer for rask og koordinert innsats. Det finnes lite systematisert kunnskap om hvordan kommuner og fylkeskommuner kan samarbeide operativt og strategisk med kommuner og andre aktører på tvers av landegrensene om beredskap og for å styrke den samlede motstandskraften.

Med Sverige og Finland som NATO-medlemmer har alliansens tyngdepunkt fått et tydeligere øst-vest-perspektiv. Dette gjør militær aktivitet og transitt langs hele Norges grense mot Sverige og Finland mer aktuelt enn tidligere. En slik endring kan potensielt utfordre grensekommuner spesielt når det gjelder koordinering med forsvar og allierte, belastning på infrastruktur og skjerpet trusselbilde.

Samtidig gir Sverige og Finlands NATO-medlemskap nye muligheter for samarbeid og felles rammeverk gjennom at alle medlemslandene er underlagt NATOs 7 krav/seven baseline requirements til motstandskraft i samfunnet.

Vi ser behov for å utvikle og teste fremtidsrettede og juridisk robuste modeller for grenseoverskridende beredskapssamarbeid mellom norske, svenske og finske aktører som kan danne grunnlag for harmonisert praksis, og på sikt, nytt eller justert lovverk.

I tillegg til «tradisjonell» beredskap skal prosjektet særlig se på hvordan samarbeid over grensen og mellom kommuner kan styrke samfunnets samlede motstandskraft.

Eksisterende samarbeid i grenseregioner:

Det er 32 kommuner i Norge som grenser til Sverige. Disse er i fylkene Østfold, Akershus, Innlandet, Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark.

I tillegg er det 8 norske kommuner i Troms og Finnmark som grenser til Finland.

I noen grenseregioner er det allerede noe samarbeid over grensen, som har vært i gang i lengre eller kortere tid. Prosjektet skal ta utgangspunkt i lokalt og regionalt samarbeid mellom grensekommuner/fylkeskommuner og andre beredskapsaktører som allerede er i gang eller i

prosess, for å identifisere og analysere potensialet for videreutvikling.

Arbeidet med å ivareta krav til totalberedskap i Norge, Sverige og Finland, samt NATOs 7 forventninger i artikkel III, vil danne et felles grunnlag for muligheter for samarbeid, uttesting, standardisering og formalisering av samhandlingsmodeller.

2.2 Nærmere om behovet

FoU-prosjektet skal etablere et rammeverk for bærekraftig strategisk og operativt samarbeid mellom grensekommuner og samarbeidende beredskapsaktører for å håndtere kriser mer effektivt og redusere sårbarhet.

Avgrensning/fokus i studien/prosjektet:

- Tilbydere står fritt til å foreslå samarbeid for utforskning, men det er ønskelig at FoU-prosjektet har et spesielt fokus på å studere eksisterende og nye etablerte grenseoverskridende samarbeid på regionalt og lokalt nivå i Innlandet, Akershus og Østfold.
- Prosjektet skal også benytte seg av eksisterende kunnskapsgrunnlag og erfaringer fra de etablerte samarbeidene i nevnte regioner. Herunder tidligere prosjektrapporter, erfaringer fra regionale og lokale øvelser med grenseoverskridende tematikk, samt kontakt med ressurspersoner i etablerte samarbeider.
- Resultatene og leveransene i prosjektet skal være overførbare til grensesamarbeid i andre regioner i Norge.

Prosjektet har følgende problemstillinger:

1. Hvordan kan kommuner/fylkeskommuner på norsk og svensk side utvikle et felles rammeverk for beredskap og krisehåndtering som sikrer effektiv samhandling ved grenseoverskridende hendelser? Herunder:
 - Kartlegge effekter, beste praksis og suksessfaktorer i eksisterende grensesamarbeid.
 - Identifisere juridiske, ressursmessige og organisatoriske hinder og handlingsrom som kan hemme eller fremme samarbeid om beredskap og sikkerhet.
 - Utarbeide anbefalinger for grenseoverskridende samarbeid på beredskap, potensielt innenfor det felles rammeverket som finnes i NATO artikkel III. Følge og kartlegge erfaringer fra planlagte beredskapsøvelser: 1. kommuneøvelse i ARKO-regionen høsten 2026 (uke 39), og 2. stor samvirkeøvelse «Birkebeiner»/«Grenskraft» høsten 2026 (17.-24 okt.). Øvelsene er aktuelle å benytte som evaluerings- og grunnlagsmateriale i øvelsesutviklingen/piloteringen.
 - Basert på funn og erfaringer utvikle en samhandlingsmodell/-struktur for grenseoverskridende beredskapssamarbeid.

- Pilotere samhandlingsmodell/-struktur for beredskap gjennom en eller flere pilotøvelser for grensekommuner. Pilotering skal gjøres i fellesskap med kommuner som er i gang med grenseoverskridende samarbeid, og øvelsen(e) skal ha relevans på både strategisk og operativt nivå i kommunene og i tjenestene.
 - Operasjonalisere hvordan kommunen som helhet, og brann- og redningstjeneste spesielt, kan bidra til å styrke beredskapsevne på tvers av landegrensene i situasjoner høyt i krisespekteret.
2. Hvilke potensielle gevinster vil et slikt utvidet samarbeid over grensen på beredskapsområdet gi, for kommuner, fylkeskommuner, innbyggerne og andre beredskapsaktører, og hvilke forutsetninger og ressurser må på plass for å realisere gevinstene?

Problemstilling 1 og 2 er antatt å utgjøre henholdsvis ca. 90% og 10% av prosjektet.

Prosjektet skal ha både strategisk og operativt perspektiv på beredskapsarbeidet underveis, herunder spesielt se på hvordan kommunenes operative redningsressurs brann og redning kan bidra til å styrke kommunenes samlede beredskapsevne på tvers av landegrensene, spesielt i situasjoner høyt i krisespekteret.

Det er opp til tilbyder å foreslå hvilke fremgangsmåte/metode som er mest hensiktsmessig å benytte for å svare ut oppdragets problemstillinger. Tilbudsgiver står fritt til å supplere med ytterligere underspørsmål, dersom det vurderes at disse kan bidra i retning av å styrke prosjektet mht. den overordnede målsetningen.

Ettersom prosjektet følger eksisterende samarbeid, og det omhandler et område i utvikling, kan det bli aktuelt å justere innretningen på prosjektarbeidet underveis. Det bes derfor om at tilbydere har en fleksibel inngang til løsningsforslag og metodevalg.

Sluttleveransene i prosjektet skal svare på problemstillingene og må inkludere en rapport og en praktisk guide som tilgjengeliggjør kunnskap på en praktisk og anvendbar måte. Det vil særlig legges vekt på at den praktiske guiden må kunne benyttes som en mal for fremtidige etableringer og utvidelse av samarbeid mellom kommuner på tvers av grenser.

KS vil etablere en ressursgruppe med direkte kjennskap til problemstillingene, i denne inngår bl.a. representanter fra kommuner i ovennevnte regioner, fylkeskommune og statsforvalter. Det forventes at tilbyder har dialog med ressursgruppen i prosjektgjennomføringen.

Det vil videre bli vurdert som positivt at tilbydere har praktisk erfaring med gjennomføring av beredskapsøvelser i samarbeid med kommuner og fylkeskommuner.

2.3 Leveranser

Prosjektet skal gi følgende leveranser:

- Rapport med kartlegging og analyse som gir et kunnskapsgrunnlag for å etablere og videreutvikle grenseoverskridende samarbeid på beredskapsområdet.
- En praktisk guide for hvordan gå fra utredning til handling – tiltak og sjekklistes med nytteverdi for nye og veletablerte kommunesamarbeider om beredskap og motstandskraft over landegrensen.
- Opplegg/anbefaling for to ulike pilotøvelser med scenariobeskrivelse.
- Plan for gjennomføring og for evaluering av pilotøvelser.
- Utviklet og pilotert samhandlingsmodell for beredskap over landegrenser, som kan videreutvikles, tas i bruk og evalueres.

3. Kontraktsvilkår

3.1 Kontrakt

Som kontraktsvilkår benyttes KS standardkontrakt for FoU-oppdrag. Kontrakten er vedlagt.

Fagansvarlig: Torill Neset

FoU-ansvarlig: Andreas Johnsrud Fjellheim

3.2 Økonomisk ramme:

Den økonomiske rammen for oppdraget vil være inntil kr. 1 150 000 eks mva.

Tilbudet må inkludere alle kostnader som er nødvendige for å gjennomføre prosjektet, inkludert formidling (jf. KS' standardkontrakt, pkt. 3.1 og 5.1).

4. Regler for gjennomføring av konkurransen

Anskaffelsen gjennomføres i samsvar med lov om offentlige anskaffelser av 17. juni 2016 (LOA) og forskrift om offentlige anskaffelser (FOA) FOR 2016-08-12-974, del I.

4.1 Forhandlinger

KS planlegger å gjennomføre forhandlinger med et utvalg av tilbyderne som inngir tilbud i konkurransen. Forhandlingene vil kunne gjelde alle sider av tilbudene. Utvelgelsen av hvem det vil forhandles med vil bli foretatt etter en vurdering av tildelingskriteriene.

4.2 Oppdatering av konkurransegrunnlaget

Eventuelle rettelser, suppleringer eller endringer av konkurransegrunnlaget, samt spørsmål til konkurransen med svar i anonymisert form, vil bli formidlet til alle leverandører som har registrert sin interesse for anskaffelsen i KGV.

Dersom leverandøren finner at konkurransegrunnlaget ikke gir tilstrekkelig veiledning, eller er uklare, kan leverandøren be oppdragsgiver om tilleggsopplysninger via KGV.

4.3 Tentativ tidsplan

Nedenfor vises sentrale tidspunkter for etablering og gjennomføring av oppdraget.

Milepæl	Dato/klokkeslett
Tilbudsinvitasjon publisert	08.05.2026
Frist for ev. spørsmål	22.05.2026
Tilbudsfrist	29.05.2026, kl 12:00
Forhandlingsmøter/intervjuer	Uke 24
Meddelelse om kontraktstildeling	16.06.2026
Oppstartsmøte	23.06.2026
Rapportutkast	15.12.2026
Forventet sluttleveranse	15.01.2027

5. Krav til tilbyder

Krav	Dokumentasjonskrav
<p>Tilbyder skal ha god kompetanse og erfaring fra relevante oppdrag, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • God teoretisk og praktisk kjennskap til samfunnssikkerhet og beredskap, herunder ansvarsfordelingen mellom nasjonalt, regionalt og kommunalt nivå i beredskapsarbeidet. • God kompetanse og erfaring med utvikling og gjennomføring av beredskapsøvelser. • God kompetanse fra kommunal sektor gjennom tidligere oppdrag, tidligere arbeidsforhold eller lignende. • God kompetanse innen samfunnsvitenskapelig metode (herunder statistisk analyse, spørreundersøkelser, intervjuer o.l.) 	<p>Vi ønsker referanser til tidligere gjennomførte oppdrag som har relevans for gjennomføring av oppdraget, og som dokumenterer tilbyders kompetanse og erfaring.</p>

Tilbyder må synliggjøre god generell oppdragsforståelse og dokumentere kompetanse på feltet.

Prosjektgruppen i KS skal løpende holdes orientert om prosjektets status, også for å sikre det faglige innholdet.

Prosjektet har behov for tverrfaglig kompetanse, og det legges til rette for at ulike miljøer kan samarbeide om prosjektgjennomføringen. For prosjekter der det er to eller flere leverandører inne på tilbudssiden, skal én av aktørene være prosjektleder og fagansvarlig.

Tilbyder er forpliktet til å benytte tilbudt personell til gjennomføring av prosjektet. Dersom tilbudt personell slutter eller blir langvarig syk, skal vedkommende erstattes av en med tilsvarende kompetanse og erfaring.

Det blir satt ned en ressursgruppe for prosjektet og det forventes at tilbyder deltar på møter med ressursgruppen.

Hvordan prosjektet er tenkt organisert og bemannet skal også beskrives, inkl. relativ fordeling av arbeidstimer pr. prosjektmedarbeider. Totalkostnadene for prosjektet skal spesifiseres på aktiviteter.

Valgte tilbyder skal på forespørsel levere skatteattest for merverdiavgift og skatteattest for skatt.

6. Evaluering av tilbud

Mottatte tilbud åpnes umiddelbart etter tilbudsfristens utløp, og vil bli behandlet i samsvar med de bestemmelser som fremkommer nedenfor.

6.1 Tildelingskriterier

Tilbudet vil bli valgt på bakgrunn av en totalvurdering av kvalitet og pris.

Tildelingskriterium	Vekt	Beskrivelse/vurderingstema
Kvalitet, herunder: <ul style="list-style-type: none"> Tilbudt personells kompetanse og erfaring fra tilsvarende oppdrag. Oppdragsforståelse og metode. 		<ul style="list-style-type: none"> CV-er for tilbudt personell med opplysninger om utdanning og erfaring relevant for oppdraget. Redegjørelse og begrunnelse for løsningsforslag og metodevalg, herunder sannsynliggjøre at valgt fremgangsmåte er egnet til å svare ut målsetningen med oppdraget.
Pris		<ul style="list-style-type: none"> Totalpris for oppdraget. Timepris for tilbudt personell.

Oppdraget innebærer innkjøp av konsulenttjenester som etter sin art har et klimaavtrykk og en miljøbelastning som er uvesentlig, jf. FOA § 7-9 (5). Klima- og miljøhensyn er derfor ikke vektet i tildelingskriteriene. Det vises til [DFØ's liste](#) over anskaffelser som etter sin art er vurdert å ha et klimaavtrykk og miljøbelastning som er uvesentlig, hvor konsulent- og analysetjenester er unntatt.

6.2 Vurdering av eventuelle avvik, forbehold og forutsetninger

KS vil vurdere omfang og konsekvens av eventuelle forbehold mot avtalevilkårene, eventuelle forutsetninger og krav fra tilbyderen, samt eventuelle tilbudte standardvilkår. Disse vil skjønnsmessig bli vurdert under kriteriet «Pris» om de antas å ha økonomisk verdi, eventuelt under kriteriet «Kvalitet» hvis forholdet antas å ha betydning for kvalitetsvurderingen. Det er ikke anledning til å ta vesentlige forbehold mot kontraktsvilkårene.

Tilsvarende for avvik fra konkurransegrunnlaget, som enten enkeltvis eller samlet representerer et vesentlig avvik fra oppstilte krav eller fra konkurransegrunnlaget for øvrig. Eventuelle avvik vil bli vurdert ut fra viktigheten av forholdet det eventuelt avvikes fra, vesentligheten av avviket, avvikets betydning samt avvikets betydning for konkurransesituasjonen. En samlet vurdering av

avvik vil kunne resultere i en avvisningsrett- og eller plikt for å sikre at de beskrevne behov faktisk dekkes og at evalueringen baseres på sammenlignbare tilbud.

For øvrig legges bestemmelsene i anskaffelsesforskriften kapittel 24 til grunn.

7. KS Krav til tilbudet

Tilbudet skal bestå av vedlagte tilbudsbrief, utfylt av leverandøren, samt dokumentasjon som viser oppfyllelse av krav til leverandør og dokumentasjon på tildelingskriteriene.

Tilbud skal kun leveres via EU Supply, og skal være levert innen den frist som er angitt i kapittel 0 ovenfor. Vennligst merk at det ikke vil være mulig å laste opp tilbud etter tilbudsfristens utløp. Tilbyderne henstilles således om å starte opplasting og innlevering i god tid før tilbudsfristens utløp.

Hver leverandør har kun anledning til å gi ett tilbud. Tilbudet skal rettes mot de oppstilte behov og krav, jf. kapittel 0 ovenfor. Det er ikke anledning til å gi alternative tilbud eller tilbud som på annen måte avviker fra beskrevne behov og krav. Det er ikke anledning til å inngi tilbud på deler av omfanget.

Tilbudet skal være utformet på norsk. Vedståelsesfristen er 29.07.2026 kl. 12.00 eller frem til kontrakt er inngått dersom dette inntreffer tidligere.

8. Vedlegg

- FoU-kontrakt
- Tilbudsbrief